

БҮРЯТ - МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 100 (3404) 1941 оной апрелин 29, вторник СЭН 15 МУНГЭ

НЮТАГАЙ АЖАЙЛЭДБЭРИ ГРАФИГАЙ ҮНДЭНӨӨР ХҮДЭЛМЭРИЛХЭ ӨНӨТӨЙ

«Нютагай сырьёоо үргэн хэрэглэй эд бараа ба эдөө хоолой зүйлүүдэй үйлдөөрлөг үргэдхэе тухайда» СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол болбол нютагуудай хүдэлмэрилэгшэдэй үүсэхэе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба ажалшадые зүйл бүрийн эд хэрэгсэлүүдээр хангах аргабайдал нээгээ.

ЦК ба СНК-гэй январин 9-нй тогтоолтой зохиолуудан гаргаан шийдхэбэри соогоо БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обком болбол нютагай ажайлэдбэри хөгжөөх тухайда тодорхой ба тон шухала хэмжээ ябууланууды түлэблээн байгаа.

Тус тогтоолуудай гараан үдэрөө хойшо мүнөө гурбан араһаа үүгү саг үнгэрбэ. Зүгөөр, энэ хугасаа соо нютагайга ажайлэдбэри хөгжөөгөөр манай энэ хэдгэн юмэ тон бага байна. Олонхи аймагуудай партийна, советске ба ажахын эмхи-зургаанууд үргэн хэрэгсэлэй эд бараа элбэг дэлбэг болгохо тухайда хэд-хэдэн тогтоолууды гаргаан байгаа, гөбөшье тэдэн саг соогоо бөөдүүлэгдэнгүй, саархан дээрэ үлжэ байна. Мүнөө жэлдэ хэдэн аймагуудта промкомбинатууд баригдаха түсэбтэй. Тэдэ баригтанууд ажилдөхөн болобошье, биратай юмэ хэдгээгүй байлаар.

Гансахан Хорин аймагдахи промкомбинатай барилгын хүдэлмэрин хайнаар ябуулагдана. Барилган тоо түлэб дүүрээ, хэд-хэдэн шэнэ цехүүд нээгдэбэ. Тэндэ мүнөө үхибүүдэй шааданхайнууд үйлдөөрлөгдөнэ, мебельн цех хүдэлмэрилжэ захалаа, төрөшлөн арна өлдүүрилжэ цехын майн 4-нэй өхилэн ашаглалгада орохоль.

Гэхэ зуура, Закаменай ба Тувхэнэй аймагууд промкомбинатайга барилгы түсэбэй ёһоор ябуулаха хүсэд аргатай байһан аад, һая өхилжэ ханаатай түхөөрнө. Селенгын ба Зашрайв аймагууд мүн ниймэрхүү байдалтай. Улан-Удэ городой, Түмэрзамай райондо байгуулагдаха промкомбинатай гарын хүсэд бэлэн болобошье, зооохих түхөөрлөгшын хүсөөхэ тухайда анхарал табигдангүй.

Эдэ баримтанууд юу гэршэлжэб тэхэдэ, дурсагдан аймагуудай партийна, советске ба ажахын эмхи-зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, нютагайга ажалшадай үдэр бүрийн шухала эрилты хангах хэрэгтэ хайша хэрэгээр ханданад.

Парти ба правительствын заабарин үндэһе һуури дээрэ бүхы хүдэлмэрээ шөөдхөн табилан түрүү предприятинууд энэ жэлэй эхин квартал соо эрхимээр ажаллаха, продукция бүтөөн гаргах түсэбөө үлүүлэн гүйсэхөө. Жэшээн, Улан-Удэ городохи «Металлошпротребей» завод гурбан харынгаа даабарие 120,7 процент дүүргэбэ. Тэдэнэр апрель һара соомье ажалшадтайгаар хүдэлмэрилжэ байна.

«Кооператор-Комсомолец» артелиин 9 цехэй хүдэлмэрилэгшэ барандаа майн урда тээхи социалистическэ мүрьсөөнлэ оролсожо, ажалайгаа бүтөөсье дөөшлүүлхэний ашаар, апрель һарынгаа түсэбтэ даабарие 15 хонго соо 113,8 процент дүүргэе.

Гөбөшье, хаана технологическа жаг

заршамы эбдэдэг, доторойгоо аргабайдалы хэрэглэхэ хүсэдэгтүй, ажала зүбөөр эмхидхэжэ шададаггүй байһаб—тэндэ түсэбэйн гүйсэхэл тааалдана. Үгээрэгшэ гурбан һара соо аймагуудай ажайлэдбэрин предприятинууд продукция бүтөөн гаргалгаар түсэбөө 95,5 процентлэ хүргэһэн байха юм. Заиграйн ба Зэдын аймагуудай промкомбинатууд кварталайгаа түсэбэй хахадһаан бага үлүүе гүйсэхэбэ. Зэдын аймагтай хүтэлбэрилэгшэд болбол ЦК-гэй ба СНК-гэй тогтоолой һая гараад байха үедэ, нютагай ажайлэдбэри үргэдхэ хэрэгтэ һайв үүсхээ гаргаан байбашье, үргэн хэрэгсэлэй эд бараа бүтөөн гаргах түсэбэе гүйсэхэхын түлөө тэмсэл эмхидхэжэ шадаагүй. Тэдэнэр энэ дутуугаа дари зааха ёһотой.

ВКП(б)-гэй XVIII конференци болбол завод ба фабрика бүхэн сутка бүрийн графикай ёһоор хүдэлмэрилжэ ёһотой гэжэ заабариний элитэ. Тимэһөө, манай республикын нютагай ажайлэдбэрин Наркоматай предприятинуудай дурсагдан заабарие хэрэгээр бөөдүүлжэ байһынь хаража үзэхэ шухала болонго.

Улан-Удын мебельн фабрика энэний урда тээ график үгыгөөр ажалладаг байхадаа, январь һара соо үйлдэбарингөө түсэбэе миин 69 процент ба февральда—эрай лэжэ 54 процент дүүргэһэн байгаа.

XVIII партконференциин шийдхэбэри хутэлбэри болгон, тус фабрика дээрэ мартын эхинһөө хойшо сутка бүрийн график зохиогдоо. Графикай болоһоной ашаар, март һарынгаа түсэбэе гүйсэхэхэе гадна, үшөө январь ба февраль һарануудайга дутууе хүсэлдүүлжэ эржэго табига. Сутка бүрийн график зохиоходоо, бүхы хүсээ, зарьсгоо, хэрэгсэлээ, зэбсэгээ нарнаар бүридхэжэ үзэнэ.

Сутка бүрийн графикай болоһоной һүүжэ, мебельн фабрикын хүдэлмэрин эрид хайсаржа, мартынгаа түсэбэе 176,8 процент дүүргэбэ. Тийн, түрүүшын хоёр һарын тааһадалье сүм усалхаад, үшөө эхин кварталай даабарие 101,7 процент гүйсэхэжэ шадаа. Гэхэтэй хамта, графикай ёһоор хүдэлмэрилхэнь шөнжээд үзэхэд, үйлдэбэрингөө бүтөөсье үшөө эхээр дөөшлүүлжэ аргатай байна.

Мүнөө үедэ графикай ёһоор хүдэлмэрилжэ дүй-дүршэлы Наркоммест-промай хэд-хэдэн предприятинууд («Металлошпротребей» завод, гор-промкомбинат ба бусад) дээрэ хэрэглэжэ захалаа.

Нютагай ажайлэдбэрин шэнэ барилга ба предприятинууд дээрэ графикай ёһоор хүдэлмэрилжэ тухайда асуудалы эрид шангаар табиха саг тулаа. Гадна, суткын графикай болохо ажаллахын тулаа, хүдэлмэрээ зүбөөр түсэблэхэ, цехүүд дотор бодото гурим байгуулаха, технологиин заабарие шууд гүйсэхэхэ шухала.

Парти ба правительство болбол нютагай ажайлэдбэри бүхы хэмжээгээр хөгжөөжэ, үргэн хэрэгсэлэй эд бараа элбэг дэлбэг болгохы бидэнһөө эринэ. Энэ эрилты большевистскээр бөөдүүлжэ—нютагуудай партийна, советске ба ажахын эмхи-зургаануудай хүндэтэ уялга мүн.

Нейтралитет тухай хэлсээе СССР-эй ба Японин засагууд баталба

1941 оной апрелин 25-да, Японин император болбол 1941 оной апрелин 13-да Москвада, СССР ба Япон хоёрой элчгэмжэтэдээр баталагдаһан, нейтралитет тухайда советско-японско хэлсээ баталһан ба мүн тэрэ үдэртэ, тэдэ элчгэмжэтэдээр баталагдаһан декларацие хайшааба.

Энөөнтэй хамта, 1941 оной апрелин 25-да, СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол СССР ба Япон хоёрой элчгэмжэтэдээр баталагдаһан, нейтралитет тухайда советско-японско хэлсээ баталһан ба мүн тэрэ үдэртэ,

тэдэ элчгэмжэтэдээр баталагдаһан декларацие хайшааба.

Ушар нимэһээ, нейтралитет тухайда СССР ба Япон хоорондын хэлсээнэй гурбадахы статьягай ёһоор, хэлсээн болбол 1941 оной апрелин 25-һаа хүсэндөө ороба. (ТАСС).

Зэдын аймагта агротехникын заабарие хазагайруулһан баримтанууд тухайда

ВКП(б)-гэй ОК-гэй бюрогой тогтоол

Зэдын аймагтай бүхы колхозууд хабарай тарилгын хүдэлмэридэ эмхитэйгээр гараад байһан болобошье, ВКП(б)-гэй айком, аймгүйсэдком ба АЗО болбол ороһото жуытурануудай эргын тарилгын ябасын хойноһоо саг үргэлжын нарин хамтадалы һүүлшын саг хүрэтэр эмхидхэгүй байба, энэной эсэстэ тарилгын түрүүшын үдэрүүдһээ эхилэн, хэд-хэдэн колхозуудта агротехникын заабарие бүдүүлгээр хазагайруулаһан ушаршууд үзэгдэнэ.

Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо трактораар хахалалгань оройдоо 13—14 см. гүнзэги, Жёлтурын сельсоветэй, Каладарашвилиин нэрэмжэтэ колхоздо морин лаугаар хахалһан газарын 4—5 см. гүнзэги байна, тийхэдэ морин плуштад хойно-хойноһоон һубараад нэгэ мур хулар хахалжа байһан ушарһаа, обезличкэ гарана, тарилгын хүдэлмэринь шанары мүү болгон, бүтөөсьин нормы гүйсэхэхын ба үлүүлэн гүйсэхэхын түлөө тэмсэлэй шухала удхынь балардуула. Бургалтан сельсоветэй, «Заветы Ильича» ба Сахьяновагай нэрэмжэтэ колхозуудта селкэшүүд хүсэд бии байһан олобошье, гараар тарилга үргэлжэлөөр-Торин МТС-тэ 10 селкэһөө миин хоёрын хүдэлмэриинэ. Тракторна бригадануудта хүдэлмэрин график зохиогдоодүй. Тарнаан дээрэ зөөһин наг шөхөн зүбөөр хэрэглэгдэнгүй, сомтодон шөхөнүүд пар дээрэ жэгдэ бэшээр тараагдаа, энэной результатта үнэтэ удобрени болохо—шөхөн ашаттай үрө үгэнгүй.

Тарнаажалай бригадануудта, мүн төрөшлөн трактористнуудай бригадануудта политико-гөгөөрлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Эдэ бүгдэ хадаа, Зэдын аймагта тарилгын хүдэлмэри тогтоогдон болзор соо дүүргэлгы таһалдуулхын аюулда хүргэе.

ВКП(б)-гэй Обкомой Бюрогой тогтоохонь:

1. Хабарай тарилгы хүтэлбэрилжэ хэрэгтэ ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой бюрогой, аймгүйсэдкомой ба АЗО-е даагшын зүгһөө һамаа амараар ба хайша хэрэгээр хандажа байһынь тэдэндэ зааха. Иимэ һанаа амар байдал болбол тарилгын хүдэлмэри тогтоон болзор соонь гүйсэхэлгы таһалдуулахаа гадна, мүн төрөнэй шанарынь доошолуужа болохо байна гэжэ тус аймагтай хүтэлбэрилэгшэдтэ һануулаха.

Тарилгы 10—12 хүдэлмэрин үдэр соо үнгэрэхын тулаа, тус аймаг үдэр бүридэ 1630 гектарһаа доошо бэшэ тариха ёһотой байһан ушарһаа, тарилгы хүтэлбэрилжэ хэрэгы большевистскээр толгойлхынь, тохөөддон дутуунууды ябуулаха усадхынь ба колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда политико-хумүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулахынь ВКП(б)-гэй АБ, АИК ба АЗО-до дуралхаха.

2. Бүхы аймсоветүүдэй Исполкомуудай түрүүлэгшаныр ба ВКП(б)-гэй Айкомуудай секретарьнары уялгаха төбөл:

а) Гараар тарилга ба гүйхөөр

хахалалга гэхэ мэтын—тарилгын хүдэлмэридэхи агротехникын заабарие хазагайруулаха болоһогүй ябадалы дари усадхаха;

б) Газар хахалалгада тогтоогдон гүнзэги хэмжээ хазагайруулаха ба гараар тариха ябадалы зайсуулахын зорилгоор, газар хахалалгын ба тарилгын шанары саг үргэлжэ шалгажа байхынь МТС-эй ба АЗО-гэй агрономууды уялгаха;

в) Хахалалга, тарилга ба бусад хүдэлмэринүүд дээрэ бүтөөсьин нормы үлүүлэн гүйсэхэхын колхозник бүхэнэй, сутка бүрийн даабарие үлүүлэн гүйсэхэхын тракторист бүхэнэй дүй-дүршэлы үргэнөөр дэлгэрүүлжэ;

г) Трактористнууды хамтын байра байдалаар, умывальникуудар, мылээр, газстануудар, нүүл библиотекэүүдээр хангах, тэдэндэ культурно-болосон тастай-зохил условий байгуула тунша хэмжээ абаха.

3. Машинно-тракторна паркын үндэр бүтөөсье хангахынь, МТС-эй хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр ба һалааар хандаха ябадалтай эрид шанга тэмсэл ябуулахынь, БМАССР-эй Наркомземы ба МТС-эй директорнууды хатуугаар уялгаха.

Тодо һонороо зөхөөддон маршрут ба графикай үнэтэ һуури дээрэ тракторнууды зүбөөр ашаглахын зорилгоор, бүхы колхозуудта ба тракторна бригадануудта машинанууд ба хүнүүды зүбөөр хуабариллаа табиха.

ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь С. Игнатей.

Петровай халаан хүдэлмэридөө...

Үглөөнэй 7 часта, вагонно-колесно цехэй түрүү халаанай стахановцууд өөһэднгөө станогууды шалган үзэнэ. Зүһэдэг ба хэмжэхэ зэмсэгүүдын хүдэлмэридэ хүсэд бэлэдхэгдэбэ.

7 час 5 минутата нэгдэх халаанай начальник мастер Павел Васильевич Петров гэлжэ бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэри яаралтайгаар шалган үзэнэ. Төрөнэй һүүлээр, халаанай командирнуудай 5 минутын зүблөн зарлагдажа, үдэр соо хэхэ хүдэлмэрин даабари үгтэнэ. Удаань, халаанай хүдэлмэришэд бүхэн тэрэ даабаритай танилсуулагдаба.

7 час 45 минутата орё онһон станогууд хүдэлжэ захалба. Эршмэтэ ажалаараа алдар солотой болон Коленя гэгшэ энэ үдэр илангаа хайнаар ажаллаха хүсэлэнтэй. Тэрэ хадаа бүгдэлһөө түрүүн станого хүдэлмэрилүүлжэ эхилэ. Һүүлээрнэ стахановцууд нүхэд Страхов, Шекачихин ба бусад хүдэлмэрилжэ эхилэ. Тэрэ үгдөөгүүр гансахан лэ токарь Сергеевэй станок 3 минута хожомтожо хүдэлмэрээ захалһан байна.

Иигэжэ, майн урда тээхи социалистическэ мүрьсөөндэ илахын түлөө эршмэтэйгээр тэмсэжэ байгаа вагонно-колесно цехтэ апрелин 23-да хүдэлмэрин үдэр захалһан байна.

...Заһабарилалдаа гараан мөөринүүдэй тоонь хараһаар байтар олоһорно. Тийгэжэ байтар, нэгэ бага дутуугайгаар заһабарилалдан мөөри дайрадаба. Нухар Акулич хүдэлмэрингөө шанары эрид хайжаруулахынь токарь Шелочихинһаа эринэ. Тэрэн дутуугач дари усадхана. Саашадаа заһабарилһан мөөринүүдын һайн сөгнөлтэ абаба. Энэ цехэй хүдэлмэришэн бүхэн бүтөөн гаргадаг продукциянтаа шанары хайжаруулахын түлөө эрмэлзэв тэмсэндэ.

Обедэй заһабарилга болобо. Хүдэлмэришэд газетэ уншана, һүүлэй һонинуудтай танилсанад. Заһабарилгын һүүлээр эршмэтэй хүдэлмэри үргэлжэлэ.

Үдэһын 5 часта Петровай халаан ажал хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Тэрэ үдэрэй даабари 114 процент гүйсэхэгдэе.

П. Бурлов.

г. Улан-Удэ, ПВЗ.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЬСӨӨНЭЙ АШААР

Бабушкин городохи эдөө хоолой комбинатай коллектив болбол пролетарска һайнуларе ажал хүдэлмэридөө эмжэ-татайгаар угтахын түлөө эршмэтэйгээр тэмсэжэ байна.

Майн 1 болотор кварталайгаа түсэбэй 40 проценте дүүргэхэ гэгһэн уялгад хүндэтэйгээр бөөдүүлжэ байна. Мастер Кравченкын хүтэлбэрилэгшэ конфетэ хэлэг цехэй хүдэлмэрилэгшэд үдэр бүрийнгөө даабарие үлүүлэн гүйсэхэжэ, мүнөө һарынгаа түсэбэе апрелин 15-да сүм дүүргэд байна.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрьсөөнэй ашаар, бүтөөн гаргадаг продукциянь шанар нилээд хайжаруулагдаһан ба эдөө хоолой кондитерска зүйлүүд түсэбөө үлүү эхээр бэлэдхэгдэн байна. Мүнөө Бабушкин городо ба тэрэндэ дүтэ шадар байһан нютагуудта конфетэ ба кондитерска зүйлүүд илангаа элбэг дэлбэг болобо.

Ж. БОРИСОВ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

У К А З

Наукин габьяата деятель, Украинска ССР-эй наукануудай Академин вице-президент академик А. В. Палладинине Ажалай Улаан Тугай орденээр шагнаха тухайда

Блохминин халбарига ба советске блохминүүдэй кадрнууды бэлэдхэлгээ гайхамшаг габьяа туйлаһанайн түлөө наукин габьяата деятель, Украинска ССР-эй наукануудай Академин вице-президент академик Александр Владимирович Палладинине Ажалай Улаан Тугай орденээр шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРНИН.

Москва, Кремль. 1941 оной апрелин 24.

Литовско, Латвийскэ ба Эстонско ССР-нүүдэй экспонатууд

Худөөажахын бүхэсоонна выставкэд Литовско, Латвийскэ ба Эстонско ССР-нүүдэй натуральна экспонатууд ерөөжэ эхилбэ. Ерөөн экспонатуудай дунда ороһогто культуранууд, олоһоной үрлэһнүүд, хүншын ба эдөө хоолой ажайлэдбэриин бүтөөһөн зүйлүүд бии.

Валти шадарай соонна республикануудай павильон болбол Революциин мусей соо табиглагдаа. документальна

материалууды абаба. Тэрэ материалууд Литвагай, Латвийн ба Эстонин ажалшадай революциин урда тээхи байдалы харуулан байна. Фотоурагууд болбол Валти шадарай хүдэлмэришэд ба тарнашад Россиян пролетариаттай хамта ажаба, хаанта засагта өсөргүү баатарлигаар тэмсэһэн тэмсэһын харуула.

Майн урда тээхи мүрьсөөнэй түрүүшүүл

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Үдэрэйгөө даабарие хоёр-гурба дахин үлүүлэн дүүргэдэг новецууд нүхэд П. Бакакин (вүүн гарһаа), Н. Юркев, Н. Лямонен.

ПВЗ-гэй вагонно-колесно цехэй стахановца П. Новиковай фото.

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ

КОММУНИСТУДАЙ НАЙДАБАРИИЕ ХАРИУЛЖА ШАДАА

Доодо-Худанай сомоной (Хажэнтэ), Ворошиловай нэрэмжэтэ артелиин дэргэдэх партина организациин тоосоотэ...

Парторганизациин секретарь нүхэр Цыванов тоосоотэ элидхэлэ тон һонирхолтойгоор хэлэжэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые большевистскэ ёһоор дэлгэрүүлэе.

Партиная организаци колхозойнгоо правлениин ажал ябуулгыс хянац байсажа, хүдэлмэриинь бодото тубаламжа үзүүлнэ. Колхозой түрүүлэриин, бригадирнуудай, фермыс дагшадай тоосоонь партиная суглаан дээрээ сососожо, тохёодоһон дутуунуудыс элрүүлэн, тодорхой хэмжээ ябуулгануудыс хараалдаг ба бөөлүүлдэг байна.

Колхозойнгоо малажалай муу байдалда байһыень элрүүлэд, тэрэниие һайжаруулхын зорилгоор, коммунистуудайнгаа 50 процентгынь малажала дээрэ хубаарилан табиһан ба малшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриис үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байна. Коммунистуудынь ажаллажа байһан газартаа түрүү үүргэ эвэлжэ, олонитэ колхозонигуудыс урагшань эршэмтэйгээр хүтэлбэрилэн ябана.

Партийно-политическэ хүдэлмэриис ажалын хүдэлмэриитэй зохицуулан ябуулжа шадаһанай ашаар, 1940 ондо бага бөшө амжалтанууд туйлагдаа. Ороһоо тарнаһай ургаса шилээд дөшөлөө. 1939 ондо дунда жэшээгээр гектар бүрийн 5 центнер тарьяа абаһан байгаа.

һаа, 1940 ондо — 12 центнер, харин туршалгыг учасгогай га бүхэнһөө 30 центнер хүрэтэр тарья хурьяһан байх юм. Тэрэһэлэн, малажалыс хүгжөөлгын гүрэнэй түсөб амжалтагайгаар дүүргэгдэе. Үнгэрэгшэ жэлэй торшо дотор стахановцууд ба ударнигуудай тоонь хоёр дахин ургаа. 1941 оной Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставиздэ 16 түрүүшүүл, тэдэнэй тоондо 7 коммунист хабаадалсаһань. Гадна, колхозынь выставиздэ хабаадалсахаар баталагдаба.

Парторганизаци тоосоотэ үе соо 7 хүниие партиин членэй кандидата абаа. Кандидатуудынь барандаа партиная даалгаваринуудтай ба тэрэһээ орддосотойгоор дүүргэнэд. Партиин ба гүрэнэй жаяг заршамыс хагайруулан ушарнууд байгаагүй.

Тоосоотэ үе дотор агитаторнуудынь эршэмтэйгээр хүдэлмэрилбэ. Колхозынтуудай дунда 320 гаран хөөрөлдөөнүүд ба элидхэлүүд үнгэрэгдэжэ, тэрэниид хамта 10000 шахуу хүн хабаадуулагдаа.

Тиигэбэшье, парторганизациин дутуу дунда зүйлүүдэй бии байһыс элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн коммунистууд тэмдэглэбэд. Коммунистууд нүхэд Д. Базарова, Цыдылов гэгшэд өөһдэнигөө ийдоно-политическэ хэмжээ дээшэ дүүлхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг байна.

Суглаан хадаа парторганизациин хүдэлмэриис хангалтагайда тооложо, нүхэр Ш. Цывановыс секретаряар дахин һунтаба.

Д. ЗУБАЕВ — ВКП(б)-гэй Б.-М. Обкомой инструктор.

Большевистскэ шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлбэ

Эхлэн парторганизациин эдиблхитэй оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэй ашаар, Доодо-Бургалтайн сомоной, Кард Марсыс нэрэмжэтэ колхоз ажал хүдэлмэриидөө шилээд амжалтануудыс туйлаһыень парторганизациин секретарь шүх. Чагдуров тоосоотэ элидхэл соогоо тэмдэглэбэ. 1939 ондо ороһоото культура нуудай ургаса гектар бүрийн 3 центнер байһангаа, 1940 ондо 7 центнер болоо. Гадна, 50 гектар ефремовскэ учасгогай га бүхэнһөө 19 центнер ороһоо тарьян хурьяагдаа. Колхозой хубаарилдагхагүй фондш 40 мянган түхэриг байһангаа 75 мянган түхэриг хүрэтэр ургаһан байна. Озынгоо ургаһангаа дашпарамдан, адуу малай 6 байра барьяа, койхоздо радио үзэл шнээр байгуулаа. 1940 ондо малажал үхсөөр илгын гүрэнэй түсөб шитэ дээрэ 100 проц., тэрэ тоондо: хони ба ямаадаар — 108 проц., эбартэ томо малаар — 109 проц. бөөлүүлдэгһэн байна.

Нүхэр Чагдуровай элидхэл тушаа 10 коммунист үгэ хэлэбэд. Тэдэнэр болбол партиная организациин туйлаһан амжалтануудыс тэмдэглэхэ зуураа, тохёодоһон дутуунуудаа тодорхойгоор элишлэбэ.

«ВКП(б)-гэй истэриин хуряангы курсы» шудалалгынь хангалтагүй байһан ушар — партиная организациин хүдэлмэриидэх гол дутуунь болоно. Мүнөө хүрэтэр коммунистуудайн нэгэншье «Хуряангы курсы» үзэжэ дүүргэдүй.

Тоосоотэ-һунгалтын суглаан ийдоно-политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэрбэ. Партиная суглаанда хабаадалсаһан коммунистууд большевистскэ шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлэн, өөһдэнигөө хүдэлмэриидэх дутуунуудыс элрүүлжэ, тэрэһээ дары усахлаха хэмжээябуулгануудыс хараалбад.

Ж. БАБАЕВ.

3ЭДЭ.

САБШАЛАНГАЙ ГАЗАРЫЕ ШАНАРЖУУЛГЫН АГРОТЕХНИКЭ*)

ШИИГ НОЙТО СУГЛУУЛГА

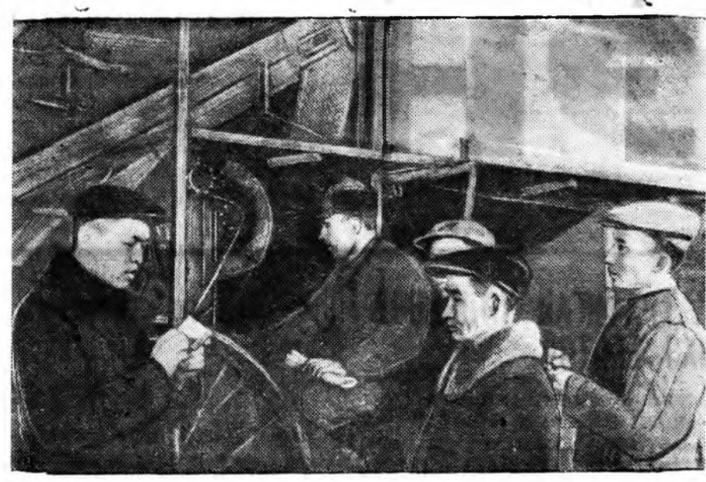
Манай республика шииг-нойтоор элбэг бөшө нотагуудай нэгэн боломо. Сабша ба бороо тэгшэ бөшөөр ородог. Жөл соо ородог бүхы шииг-нойтоной 70—80 процент зунай сагта: июль, август һарануудта тудана. Ургамалай үлэмжэ хүсэтэйгөөр ургаха үе — май, июнь һаранууд шииг-нойтоор хомор байдаг.

Эндэхэ сагай уларилай эдэ өөрө илгааһынь хараадаа абажа, В. А. Герасимов колхозно хадалан дээрэ ажаллажэ эхилһэн сагнаа хойшо намар-үбөлэй үедэ шииг-нойто суглуулха хэрэгыс шийдхэлгэдэ ба тэрэниие хабарай ба зунай сагта гамтайгаар хэрэгэлтэдэ анхаралаа хандуулан байна.

Олон жэлэй шэнжэлэлгэ хэһэнэй ба дүй-дүршэл олоһоной ашаар, нүхэр Герасимов хэд-хэдэн техническэ аргуудыс зохиожо хэрэглэһэн байха юм. Нүхэр Герасимовта даалгагдаһан сабшаландань дүтэ шадар унаар элбэг гол-мүрэн ба нуур гэхэ мэтэ үгы байна. Зүгөөр, тэрэниий сабшалан дөөгүүриинь

хүндэлэн, бургааһатай ба молотой хүндэйн өбөрөөр үбэлдөө хүрэдэггүй хоёр бишияхан горьхон урдаг. Эдэнэй үһыень хэрэглэхын тулада, нүхэр Герасимов ехэ хүдэлмэри хэһэн байгаа. Тэдэ горьхойдой уһан үбэлэй сагта саһан доогуур урдад, Убукув голдо ородог. Тэрэ үһыс саһан дөөгүүр урагдуулжа, үбэлдөө хүргөөхэ шухала байгаа. Тиин, нүхэр Герасимов тэдэ горьхонуудай эхиинь сабэрлэн, хүндэлэн багахан хаалтануудыс (плотина) табиба. Элээнэйнь эсэстэ уһаниинь өөдөө хөөрөөд, хэдэн хөөрөмхэнүүд тогтожо, хаалтануудыс хүндэлэн урдад, тошон болодог гэхэ лү, али саһан дээрэ гаража хурдэг болонхой. Мүльһэ ехээр хүргэхын тулада, нүхэр Герасимов болбол уһа мүльһэн дөөгүүр урагдуулхын түлөө үргэлжэ оролоно.

Нүхэр Герасимов үбэлэй сагта 1 километр хүрэтэр утатай, 80 метр хүрэтэр үргэнтэй талмай дээрэ 3,5 метр зузаан мүльһэ хүргэнэ. Модо ба бургааһанда халхалагдаһан, наранай гэрэлһөө далда байһан мүльһэн хабартаа удаан хайлаадаг ба бүри июль һара хүрэтэр шахуу байдаг. Хабар мүльһэнэй хай-

Селенгын МТС болбол комбайнуудай заһабарилгыс республика дотор эгзэн түрүүн дүүргэбэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нүүлшын комбайныс тушаан абалга. Петушинскийн фото.

Хүүгэдэй садуудай хүдэлмэри тухайда

Хүүгэдэй сад, талмай ба бусад эмхи-зургаанууд хүүгэдыс коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ. Мүнөө манай республика дотор хүүгэдэй 30 сад хүдэлмэрилнэ. Садуудай бүхы хүдэлмэри ба байра байдалынь жэл ерэхэ бүри һайжарна. Улаан-Удэйн № 8 садые дагшан нүхэр Исаева болбол хүүгэдэй түрэлхидыс ба эдибхитэдыс элсүүлжэ хүүгэдэй сасэриг тарһан, талмай түхөөрһэн байна. Энэ садай дэргэдэ хүгжэмэй ба дуунай кружогууд хүдэлмэрилнэ.

Түмэрзамай хүдэлмэришэдэй хүүгэдэй № 22 сад болбол түхөөрһэн сутка хүдэлмэрилнэ. Энэ сад хүсэд һайнаар заһабарилдагхай ба культура хэрэгсэлнүүдээр бүрин хангагдагхай юм. Хүмүүжүүлгэдэ Дулкина, Умова гэгшэд хүүгэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муу бөшөөр ябууна. № 3 сад түрэлхидтэй нягта барисаа байгуулжа шадаһанайгаа ашаар, тэдэнэрэй тубаламжаар садаа культури-болбосон түхэлтэй болгоһон байна.

№ 2 садта 200 гаран хүүгэд хабаадуулагданхай. Тэндэ хөөрөлдөөн, уншалга ба эдэб һонин наадан г. м. түсөбэй ёһоор үнгэрэгдэнэ. Хүүгэдэй эмхи-зургаануудай хүдэлмэриис һайжаруулхын тулада гордой ОНО болбол байһша оной нэгэдэхэ квартал соо хүүгэдэй садуудай хүдэлмэриилшэдэй гурбал хоногой семинар үнгэрэгһэн юм. Тэндэ хабаадаһан хүмүүжүүлгэдэ мүнөө архимээр хүдэлмэрилжэ байна.

СОКОЛОВА — Гордой ОНО-гой инспектор.

ОБОРОНО ХҮДЭЛМЭРИИН СААШАНХИ ДЭБЖЭЛТИН ТҮЛӨӨ

Осоавиахимай районно соведуудэй хоорондо майн урда тээхи социалистическэ мурьсоон үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэһэн байна. Осоавиахимай районно соведуудай түрүүлэгшэнэр болбол осовавиахимай Бүхэсоюзна 15-дахы лагерейн бичеде таралгада бөлгөдхэлыс ба оборони-пийтин хүдэлмэриис һайжаруулхынь, оборони хүдэлмэриинь кадрнуудыс бөлгөдхэлынь, допризывнигүүдэй дунда эрхимээр хүдэлмэрилхын түлөө өөһэд хоһордоо социалистическэ догворнуудыс баталаһан байха юм. Мүнөө бүхы районнуудта осовавиахимай Бүхэсоюзна 15-дахы лагерейн билет таралага тушаа осовавиахимай членүүдэй суглаанууд үнгэрэгдэнэ.

ҺУРАГШАДАЙ БАЙРА БАЙДАЛЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Доодо-Худанай сомоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозһоо Хорин дунда һургуулида һурагшад хамтын байрада байдаг юм. Гэбэшье, тус байра заһабарилдаггадүй ба доторхи хэрэгсэлнүүдээр — стол, стул, амһарта ба бусдаар хүсэд хангагдаггүй байна. Түлөөгээр саг үргэлжэ дутадаг дээрһэнэ, хажууда байһан нэгэ модон гэрээ түлжэ дууһахаа байна. Гадна, гэр доторхины ба газрагуурхынь наһан муухай байдаг.

Тус колхозой хүтэлбэрилшэдтэ һурагшадайгаа байра байдалыс һайжаруулха тухайда аймагай эмхи-зургаануудай зүгһөө хэдэн удаа дурадхагдаһан байбашье, мүнөө хүрэтэр хэрэгсэлгээгүй байһаар.

Д. Жамсуев.

„Энхэ-Булат Батор“

1941 оной апрелин 26-да, Лениний орденго, Бурят-Монголой гүрэнэй хүгжэмтэ-драмын театрын энэ жэлэй сезон эхилбэ. Энэ үдэр Бурят-Монголой түрүүшын оперо «Энхэ-Булат Батор» табигдаһан байна (хүгжэмэнь — М. Фроловой ба либреттэнь — РСФСР-эй искусствын габыата деятель Н. Болданогой).

Арадай инаг герой Энхэ тухайда хөөрһэн, тэрэниий өөрынгөө орон нотагай алдар солын тулада гар-

гадаг гайхамнаг баатаршалгыс харуулаһан энэ оперо болбол столицын элэаншадые угаа ехээр һониргуулба.

Артистнууд нүхэд Артемьев (Хан) медальта Батурин (Энхэ), орденго Петрова (Арюун-Гохон), Разгильдеев (Шумар-Батор), орденго Хобарков (Дархан) гэгшэд онсо һайнаар наадаһан байха юм.

Хойшоһоо «Эржэн», «Баир» зүжэгүүд харуулагдаха байна.

Хилын саана

Японин нюуса соведэй онсо яаралтай пленарна заседани

ТОКИО. (ТАСС). Домей Цусим агентствын дамжуулахынь: апрелин 24-да, 17 час 30 минутада, Японин нюуса соведэй онсо яаралтай пленарна заседани нэгдэбэ. Тэндэ император байлсаба. Тэрэниий урда тээ, нюуса соведээр томилогдоһон комитетэй заседани боложо, соведэй бүхы членүүд хабаадалсаһан байна. Комитет болбол нейтралитет тухайда японо-советскэ хэлсээний удхыс тухшан хэлсэбэ. Апрельин 13-да Москвада, Японин гадаадын хэрэгүүдэй министр Мацуокын баталаһан, нейтралитет тухайда японо-советскэ хэлсээс һайшааха тухайда шийдхээрини абтаһанай һүүгээр нюуса соведэй пленарна заседани хаагдаһан байна.

Англичанинууд Гибралтарые бэхимүүлжэ байна

НЬЮ-ИОРК, апрелин 25. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын дамжуулахынь: мүнөө хэгдэжэ байгаа хамгаалгынь хүдэлмэри болбол Гибралтарыс ойроо хүрэтэһагүй шахуу хэрэм болгохо байна. Испани тээшэ ба далай тээшэ харайһан талуудтань томо буунууд тодхогоһон байна. Англичанинууд һүүгэй үедэ эндэ таньда һаад ушаруулха бэхимүүлгэнүүдыс байгуулаһан ба минэ тодхогоһон, канал татаһан байна.

Моргентаугай мэдүүлгэ

НЬЮ-ИОРК, апрелин 25. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэлһэй ёһоор, Моргентау гэгшэ нэмэлтэ налог тухайда хуулийн проектис хаража үзэһэн, түлөөлгөшэдэй палатын финансова комисси дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, зэбсэгэлгын программада һомололыс ехэдхэтын зорилгоор ерэхэ бюджетнэ жэлдэ налогоыс 3 миллиард 600 миллион долларго хүрэтэр ехэ болгохыень конгрессыс уряалба. Моргентау болбол бүхы налогоудыс, илангада доодо ба дунда шадалтай арадонһоо оруулагдадаг олзын налогоыс ехэдхэмыс дурадхаба. Моргентау болбол сэрэгтэ бөшэ гаргашануудыс, тэрэниий тоондо, хүдэлмэригүйдэгэдэ тубаламжа үгэхэ талаар гаргашануудыс бага болгохо тухайда дурадхаба.

ГАДААДЫН ХРОНИКО

★ Англиин Дундада далай флотой составта «Формидэбл» гэжэ авианосол оруулагдаба. Тэрэниий экипажынь 1600 хүшөө бүридэнэ. Тэрэниий борл дээрэ олоһоной үсын 45 самолет багтаха юм.

★ Англиин томонууд транспортнууд Гибралтарта сэрэгтэй зэбсэг хэрэгсэлнүүдыс ба эдэе хоол асарба. Англичанинууд тэндэ мастерскойнуудыс, электростанци ба бусад предприятинуудыс барйба. Гибралтарыс арал болгохоор каналыс малтага мүнөө дүүргэгдэжэ байна. Тус канал болбол 3 метр үргэнтэй ба 4 метр гүнзэгы байха юм. Тэрэниинь Канадын хүдэлмэришэд малтаһан байна.

★ Гибралтарта линкор, крейсер, авианосол ба 5 эсминец ерээ.

★ США-гэй национальна хангалын комитетэй түрүүлэгшэ Гендарсоний мэдүүлһэнэй ёһоор, США болбол сентябрьһаа эхилжэ һара бүри 3,5 мянган самолет бүтөөн гаргаха байна.

Хариусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Advertisement for a cinema and concert. Text: МУНӨӨДЭР КИНОТЕАТРНУУДАТА ПРОГРЕСС Концерт-вальс ЭРДЭМ Нангин Иоргенэй һайн үдэрлэлгэ ОРОД ДРАМЫН ТЕАТРТА Трактиршица (Ургэлжэлэлынь удаадахи номерто).